

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 748/2568

นางสาว พ. โจทก์ นาย ส. กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1523, ป.วิ.พ. มาตรา 167, ป.วิ.พ. มาตรา 198 ทวิ,
พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ภริยาจะฟ้องเรียกค่าทดแทนจากหญิงอื่นที่มีความสัมพันธ์กับสามีของตนในทำนองชู้สาวตาม ป.พ.พ. มาตรา 1523 วรรคสอง ต้องเป็นกรณีที่หญิงดังกล่าวได้แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับสามีในทำนองชู้สาว โดยหญิงดังกล่าวจะต้องทราบว่าชายนั้นมีภริยาแล้ว แต่ยังจงใจละเมิดสิทธิภริยาด้วย จึงต้องรับผิดชอบค่าทดแทน แม้จำเลยที่ 2 จะขาดนัยน์คำให้การ โจทก์ก็ต้องนำพยานหลักฐานมาสืบให้ได้ความตามคำฟ้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา 198 ทวิ ประกอบ พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ว่า จำเลยที่ 2 ได้แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับจำเลยที่ 1 ในทำนองชู้สาว โดยทราบว่าจำเลยที่ 1 เป็นสามีโจทก์ ซึ่งการกล่าวหาว่าจำเลยที่ 2 มีความประพฤติอันผิดทำนองคลองธรรมกับจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นสามีโจทก์ซึ่งเป็นเรื่องร้ายแรงและนำมาแต่ความเสื่อมเสียแก่ครอบครัวของทั้งสองฝ่ายเช่นนี้ ศาลจะต้องรับฟังพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบด้วยความระมัดระวังยิ่งกว่าการรับฟังพยานหลักฐานในคดีแพ่งทั่วไป แม้ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่าจำเลยที่ 2 ได้แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับจำเลยที่ 1 ในทำนองชู้สาวก็ตาม แต่พฤติการณ์ที่โจทก์กับจำเลยที่ 1 พักอาศัยอยู่กันคนละจังหวัด และโจทก์กับจำเลยที่ 1 เคยจดทะเบียนหย่ากันมาก่อนแล้ว จึงน่าเชื่อว่าจำเลยที่ 2 ไม่ทราบว่าจำเลยที่ 1 มีภริยาแล้ว จำเลยที่ 2 จึงมิได้จงใจละเมิดสิทธิของโจทก์ผู้เป็นภริยาจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 ไม่ต้องรับผิดชอบค่าทดแทนให้แก่โจทก์ตามมาตรา 1523 วรรคสอง เมื่อศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษพิพากษาแก้เป็นยกฟ้องจำเลยที่ 2 จึงมีผลเท่ากับเป็นการพิพากษากลับในส่วนจำเลยที่ 2 มีผลทำให้คำพิพากษาศาลชั้นต้นในส่วนจำเลยที่ 2 ถูกเพิกถอนไปทั้งหมด ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษจึงต้องส่งคำอุทธรณ์นิยมในส่วนจำเลยที่ 2 ในศาลชั้นต้นใหม่ แต่ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษคงส่งเฉพาะคำอุทธรณ์นิยมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ เป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้พิพากษาให้โจทก์และจำเลยที่ 1 หย่าขาดจากกัน และให้โจทก์เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์ทั้งสองแต่เพียงผู้เดียว กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชดเชยค่าเสียหายให้แก่โจทก์เป็นเงิน 500,000 บาท และให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองก่อนฟ้องเป็นเงิน 300,000 บาท และชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูเด็กหญิง ข. หรือ ม. ตั้งแต่อายุ 7 ปี ถึง 8 ปี เดือนละ 6,000 บาท กับชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูเด็กชาย ท. และเด็กหญิง ข. หรือ ม. ตั้งแต่อายุ 9 ปี ถึง 12 ปี คนละ 7,000 บาท ต่อเดือน อายุ 13 ปี ถึง 15 ปี คนละ 8,000 บาท ต่อเดือน อายุ 16 ปี ถึง 18 ปี คนละ 9,000 บาท ต่อเดือน และอายุ 19 ปี ถึง 20 ปี คนละ 10,000 บาท ต่อเดือน กับให้ชำระค่าการศึกษา ค่ารักษาพยาบาล และค่าประกันชีวิตของบุตรผู้เยาว์ทั้งสอง กึ่งหนึ่งแก่โจทก์ จำเลยที่ 2 ขาดนัยน์คำให้การ ระหว่างการพิจารณา โจทก์และจำเลยที่ 1 ตกลง

กันได้และทำสัญญาประนีประนอมยอมความฉบับลงวันที่ 19 สิงหาคม 2565 ซึ่งมีข้อความดังนี้ ข้อ 1. โจทก์และจำเลยที่ 1 ตกลงจดทะเบียนหย่ากัน ณ ที่ว่าการอำเภอ ภายใน 15 วัน โดยตกลงจะนัดกันในภายหลัง หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ไปดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาจดทะเบียนหย่า ข้อ 2. โจทก์และจำเลยที่ 1 ตกลงให้โจทก์เป็นผู้มีอำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์ทั้งสองคือ เด็กชาย ท. และเด็กหญิง ข. แต่เพียงผู้เดียว โดยไม่ปิดกั้นที่จะให้จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นบิดามาเยี่ยมเยียนบุตรผู้เยาว์ทั้งสองแต่อย่างใด ข้อ 3. จำเลยที่ 1 ตกลงยินยอมชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองดังต่อไปนี้ 3.1 เด็กชาย ท. ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูดังนี้ นับตั้งแต่อายุ 9 ปี จนถึงอายุ 12 ปี เป็นรายเดือน เดือนละ 4,000 บาท นับตั้งแต่อายุ 13 ปี จนถึงอายุ 15 ปี เป็นรายเดือน เดือนละ 5,000 บาท นับตั้งแต่อายุ 16 ปี จนถึงอายุ 20 ปี เป็นรายเดือน เดือนละ 7,500 บาท โดยจะเริ่มชำระเดือนแรกภายในวันที่ 5 กันยายน 2565 และจะชำระต่อ ๆ ไปภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน โดยจะชำระให้แก่บุตรผ่านบัญชีธนาคาร ก. ชื่อบัญชีนางสาว พ. หากผิคนัดงวดใดงวดหนึ่ง โจทก์สามารถบังคับคดีได้ทันที โดยคิดดอกเบี้ยผิคนัดในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของจำนวนเงินที่ค้างชำระ 3.2 เด็กหญิง ข. ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูดังนี้ นับตั้งแต่อายุ 7 ปี จนถึงอายุ 8 ปี เป็นรายเดือน เดือนละ 4,000 บาท นับตั้งแต่อายุ 9 ปี จนถึงอายุ 12 ปี เป็นรายเดือน เดือนละ 5,000 บาท นับตั้งแต่อายุ 13 ปี จนถึงอายุ 15 ปี เป็นรายเดือน เดือนละ 6,000 บาท นับตั้งแต่อายุ 16 ปี จนถึงอายุ 20 ปี เป็นรายเดือน เดือนละ 7,500 บาท โดยจะเริ่มชำระเดือนแรกภายในวันที่ 5 กันยายน 2565 และจะชำระต่อ ๆ ไปภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน โดยจะชำระให้แก่บุตรผ่านบัญชีธนาคาร ก. ชื่อบัญชีนางสาว พ. หากผิคนัดงวดใดงวดหนึ่ง โจทก์สามารถบังคับคดีได้ทันที โดยคิดดอกเบี้ยผิคนัดในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของจำนวนเงินที่ค้างชำระ ข้อ 4. จำเลยที่ 1 ตกลงชำระค่าเทอมที่ค้างจ่ายให้แก่โจทก์ที่ค้างจ่ายจำนวน 70,000 บาท โดยแบ่งชำระกับโจทก์คนละครึ่งเป็นจำนวน 35,000 บาท โดยจำเลยที่ 1 จะชำระให้แก่โจทก์ภายในกำหนดเวลา 4 เดือน โดยจะชำระให้แก่โจทก์ผ่านบัญชีธนาคาร ก. ชื่อบัญชีนางสาว พ. หากผิคนัด โจทก์สามารถบังคับคดีได้ทันที โดยคิดดอกเบี้ยผิคนัดในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของจำนวนเงินที่ค้างชำระ ข้อ 5. โจทก์ไม่ติดใจเรียกค่าเสียหายหรือค่าทดแทนจากจำเลยที่ 1 ข้อ 6. โจทก์และจำเลยที่ 1 ตกลงตามข้อ 1. ถึงข้อ 5. และไม่ติดใจเรียกร้องใด ๆ ต่อกันอีก ข้อ 7. ค่าฤชาธรรมเนียมที่ศาลไม่สั่งคืนและค่าทนายความให้เป็นพับ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยที่ 2 ชำระค่าทดแทนแก่โจทก์เป็นเงิน 300,000 บาท ส่วนเรื่องการหย่า ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ทั้งสองและอำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์ทั้งสองให้เป็นไปตามที่โจทก์และจำเลยที่ 1 ได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันตามสัญญา

ประนีประนอมยอมความฉบับลงวันที่ 19 สิงหาคม 2565 ค่าฤชาธรรมเนียมระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 ให้เป็นพับ กับให้จำเลยที่ 2 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 3,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้ใช้แทนตามทนายที่โจทก์ชนะคดี จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ (ที่ถูก ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ให้เป็นพับ) โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า เดิมโจทก์กับจำเลยที่ 1 เป็นสามีภริยาชอบด้วยกฎหมายและมีบุตรด้วยกัน 2 คน คือ เด็กชาย ท. เกิดเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556 กับเด็กหญิง ข. หรือ ม. เกิดเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2557 ต่อมาเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2559 โจทก์กับจำเลยที่ 1 จดทะเบียน

หย่ากัน จากนั้นโจทก์กับจำเลยที่ 1 จดทะเบียนสมรสกันอีกครั้งเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2560 ในระหว่างสมรสโจทก์กับจำเลยที่ 1 มิได้พักอาศัยอยู่ด้วยกันเนื่องจากจำเลยที่ 1 ไปพักอยู่ที่หอพักของบริษัท ส. ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนจำเลยที่ 2 เป็นเจ้าของรถยนต์นั่งส่วนบุคคลป้ายแดง ยี่ห้อมาสด้า จำเลยที่ 2 ขาดนัดยื่นคำให้การ ระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้น โจทก์กับจำเลยที่ 1 ตกลงกันได้และทำสัญญาประนีประนอมยอมความฉบับลงวันที่ 19 สิงหาคม 2565 โดยมีข้อตกลงข้างต้นและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาตามยอม คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 2 แสดงตนโดยเปิดเผย เพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับจำเลยที่ 1 สามิโจทก์ในทำนองชู้สาว อันเป็นเหตุให้โจทก์มีสิทธิเรียกค่าทดแทนจากจำเลยที่ 2 หรือไม่ เห็นว่า การที่ภริยาจะฟ้องเรียกค่าทดแทนจากหญิงอื่นที่มีความสัมพันธ์กับสามีของตนในทำนองชู้สาวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1523 วรรคสอง ต้องเป็นกรณีที่หญิงดังกล่าวได้แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับสามีในทำนองชู้สาว โดยหญิงดังกล่าวจะต้องทราบว่าชายนั้นมีภริยาแล้ว แต่ยังคงใจละเมิดสิทธิภริยาด้วย จึงต้องรับผิดชอบค่าทดแทน คดีนี้แม้จำเลยที่ 2 จะขาดนัดยื่นคำให้การ โจทก์ก็ต้องนำพยานหลักฐานมาสืบให้ได้ความตามคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 ทวิ ประกอบพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ว่า จำเลยที่ 2 ได้แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับจำเลยที่ 1 ในทำนองชู้สาวโดยทราบว่าจำเลยที่ 1 เป็นสามีโจทก์ โดยเฉพาะการกล่าวหาว่าจำเลยที่ 2 มีความประพฤติอันผิดทำนองคลองธรรมกับจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นสามีโจทก์ซึ่งเป็นเรื่องร้ายแรงและนำมาแต่ความเสื่อมเสียแก่ครอบครัวของทั้งสองฝ่ายเช่นนี้ ศาลจะต้องรับฟังพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบด้วยความระมัดระวังยิ่งกว่าการรับฟังพยานหลักฐานในคดีแพ่งทั่วไป แม้ข้อเท็จจริงในชั้นนี้รับฟังเป็นที่ยุติว่า จำเลยที่ 2 ได้แสดงตนโดยเปิดเผยเพื่อแสดงว่าตนมีความสัมพันธ์กับจำเลยที่ 1 ในทำนองชู้สาวก็ตาม แต่ประเด็นที่จำเลยที่ 2 ทราบว่าจำเลยที่ 1 เป็นสามีโจทก์หรือไม่นั้น โจทก์คงมีเพียงตัวโจทก์เป็นพยานเบิกความอ้างว่า เมื่อโจทก์สืบทราบว่าจำเลยทั้งสองมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกัน โจทก์เคยแจ้งให้จำเลยที่ 2 เลิกยุ่งเกี่ยวกับจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นสามีโจทก์ แต่จำเลยที่ 2 เพิกเฉยและยังแอบคบหากับจำเลยที่ 1 อยู่ หลังจากนั้นจำเลยทั้งสองยังนัดหมายไปพบกันที่โรงแรมเพื่อหลับนอนกัน แต่เมื่อพิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่ว่า ในระหว่างสมรสโจทก์กับจำเลยที่ 1 มิได้พักอาศัยอยู่ด้วยกันเนื่องจากจำเลยที่ 1 ไปพักอยู่ที่หอพักของบริษัทที่จำเลยที่ 1 ทำงานอยู่ ซึ่งบริษัทดังกล่าวตั้งอยู่ที่ตำบลท่าจีน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ส่วนโจทก์และบุตรผู้เยาว์ทั้งสองพักอยู่ที่บ้านเลขที่ 134 โดยไม่ปรากฏว่าโจทก์เคยไปเยี่ยมเยียนหรือพักอาศัยอยู่กับจำเลยที่ 1 หรือไม่ การที่จำเลยที่ 1 พักอาศัยอยู่ที่หอพักดังกล่าวตามลำพังเช่นนี้ หากจำเลยที่ 1 ไม่แจ้งว่าตนมีภริยาแล้ว ย่อมทำให้จำเลยที่ 2 หรือบุคคลอื่นอาจเข้าใจได้ว่าจำเลยที่ 1 ยังไม่มีคู่สมรสก็เป็นได้ ทั้งในส่วนที่โจทก์อ้างว่าโจทก์เคยแจ้งจำเลยที่ 2 ให้เลิกยุ่งเกี่ยวกับจำเลยที่ 1 แต่จำเลยที่ 2 เพิกเฉยนั้น โจทก์ก็เบิกความลอย ๆ โดยไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดมาสนับสนุนข้ออ้างดังกล่าว ประกอบกับเมื่อพิจารณาเหตุการณ์ตามที่โจทก์กล่าวอ้างว่าจำเลยทั้งสองนัดหมายไปพบกันที่โรงแรมนั้น กลับปรากฏเหตุการณ์ที่โจทก์และเพื่อนโจทก์ติดตามไปพบจำเลยทั้งสองขณะออกจากลิฟท์ของโรงแรมด้วยกัน เมื่อจำเลยทั้งสองเห็นโจทก์ จำเลยที่ 2 พูดกับจำเลยที่ 1 ว่า "ไหนว่าคุยกับเค้าแล้วไง" จากนั้นโจทก์พูดว่า "คุยกันเลย" ซึ่งจำเลยที่ 1 พูดตอบกลับโจทก์ไปว่า "ก็เลิกกันไถ่ยัย" ในทำนองว่าจำเลยที่ 1 ยุติความสัมพันธ์กับโจทก์แล้ว อันเจือสมกับสำเนาใบสำคัญการหย่าเอกสาร

ท้ายอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 ที่ปรากฏรายละเอียดว่า โจทก์กับจำเลยที่ 1 จดทะเบียนหย่ากันเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2559 ซึ่งอาจทำให้จำเลยที่ 2 เข้าใจได้ว่าโจทก์กับจำเลยที่ 1 หย่าขาดจากกันแล้ว โดยไม่ทราบว่าโจทก์กับจำเลยที่ 1 มีการจดทะเบียนสมรสใหม่อีกครั้งเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2560 ดังนั้นเมื่อพิเคราะห์พฤติการณ์ที่โจทก์กับจำเลยที่ 1 พักอาศัยอยู่กันคนละจังหวัด และโจทก์กับจำเลยที่ 1 เคยจดทะเบียนหย่ากันมาก่อน ประกอบกับเหตุการณ์แล้ว รูปคดีจึงน่าเชื่อว่าจำเลยที่ 2 ไม่ทราบว่าจำเลยที่ 1 มีภริยาแล้ว จำเลยที่ 2 จึงมิได้จงใจละเมิดสิทธิของโจทก์ผู้เป็นภริยาจำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 ไม่ต้องรับผิดชอบค่าทดแทนให้แก่โจทก์ตามมาตรา 1523 วรรคสอง ที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น และคดีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยฎีกาของโจทก์ข้ออื่นอีกต่อไปเพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลง อนึ่ง ส่วนที่จำเลยที่ 2 ยื่นคำร้องขออนุญาตยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมในชั้นฎีกาฉบับลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2567 นั้น เนื่องจากศาลฎีกาพิพากษายืนตามศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์คดีมีผลเป็นการยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 จึงไม่มีเหตุที่จะวินิจฉัยคำร้องขออนุญาตยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมในชั้นฎีกาของจำเลยที่ 2 ดังกล่าวอีกต่อไป นอกจากนี้ เมื่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์คดีพิพากษาแก้เป็นยกฟ้องจำเลยที่ 2 จึงมีผลเท่ากับเป็นการพิพากษากลับในส่วนจำเลยที่ 2 มีผลทำให้คำพิพากษาศาลชั้นต้นในส่วนจำเลยที่ 2 ถูกเพิกถอนไปทั้งหมด ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์คดีจึงต้องสั่งค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนจำเลยที่ 2 ในศาลชั้นต้นใหม่ แต่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์คดีคงสั่งเฉพาะค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นสมควรสั่งให้ถูกต้อง พิพากษายืน ให้ยกคำร้องขออนุญาตยื่นบัญชีระบุพยานเพิ่มเติมในชั้นฎีกาของจำเลยที่ 2 ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 2 ให้เป็นพับ

องค์คณะ

บุญศรีรัตน์ ศิริชัย · อภิรดี โพธิ์พร้อม · ศุภลักษณ์ เขียวรัตน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/748/2568>